

„Tisztaság, Erkölc, hova tűnt az Érdem,
mind nevetség már, hol a régi (M)Érték,
annyi feslettség van e kis világban,
túl kicsi Földünk!”

(Diószegi Szabó Pál: *Don Quijote hazatér*)

Őszikék XXI. század

Az *Őszikék XXI. század* címmel jegyzett felhívásnak az volt a szándéka, hogy a *Vásárhelyi Látóhatár* folyóirat ötvenes évfordulója alkalmából kitekintsünk a kortárs irodalom és művészet lokális, sőt regionális határain túlra, mely egyrészt az esztétikai élményt szerette volna emelni, másrészt érzékeltetni, miszerint a „21. század egységesítő tendenciái új távlatba helyezik a magyar irodalmat, mely viszonylag kevésbé él a nemzetközi köztudatban. Egy globalizálódó világban a magyar irodalom szakértőinek sürgető feladata, hogy újraértelmezzék a nemzeti örökséget új környezetünk igényei szerint.” (Szegedy-Maszák Mihály)

Nemzeti szinten nem sokat tudunk tenni, de lokális szinten erősíthetjük, sőt tekintésünkkel befolyásolhatjuk, ami nem kis felelősség! Ezt tükrözi is az *Őszikék*. A társadalom folyamatosan változik – mottónk is ezt érzékelteti –, mely magával hozza a művészet és a kultúra megújulását.

A művészet és az irodalom is – amellet, hogy gyönyörködtet –, újradefiniálja önmagát, választ keres a társadalmi kihívásokra.

Az *Őszikék* tizenkét témaképet választott ki, melyek európai szinten is az egyik legnagyobb múltú művészeti seregszemle, a *Vásárhelyi Őszi Tárlat* díjazott alkotói közül kerültek ki – Czene Márta, Erdős Péter, Hézsó Ferenc, Kéri László, Nagy Attila, Návay Sándor, Papageorgiu Andrea, Sonkoly Tibor, Szabó Klára Petra, Szurcsik József, Szvet Tamás —Takahashi Atsuko és Zoltai Attila –, odafigyelve napjaink változatos művészi kifejezőmódjára.

Felhívásunkra hét országból – Anglia, Ausztria, Magyarország, Németország, Románia, Szerbia, Szlovákia – több mint kétszáz pályamű érkezett, ami szép eredmény!

A zsűri (Béres Dezső irodalmár, helyismereti kutató, Burkus József festőművész, költő, író és Simon Ferenc középiskolai tanár, a *Vásárhelyi Látóhatár* irodalmi szerkesztője) *Kétnyelvű vers*, *Vers* és *Novella* kategóriában adott ki díjakat.

Minden művész megkapta a saját alkotása által ihletett írásokat lehetőségként, hogy a számukra legjobban tetszőt különdíjikkal jutalmazzák. Ezáltal egy teljesen új nézőpontból kaphatnak visszajelzést az alkotók.

Rendkívüli élmény volt az *Őszikék* megvalósítása, s a megállapítás; hogy a művészi alkotások a szerzők által új megközelítésben kerülhetnek be a köztudatba.

Igaz Galyasi Miklós ma is aktuális üzenete: „Aki a jót és a szépet vállalja, annak vállalnia kell a rosszat és a csúnyát. S ki vállalhatná a jót és rosszat, e végzet-szerű kettősséget inkább, mint a művész, akinek lelke naponként hal meg a más könnyeiért és naponként éled föl a más örömeiben.” (*Vidám Ifjúság*, 1936.)

Az *Őszikék XXI. századának* továbbgondolása:

„A kép s a vers átüt minden burkot, vértet,
mint héját a kozmikus tojásnak, melyből egyszer majd újjászületünk.”

(Duška Vrhovac: *Felszabadulás a Via del Corsón*)

Minden nemzeti kultúra megújul, ha ez a feltétele megmaradásának, egyetemességének.

A művészek, írók, költők műveinek köszönhető, hogy találkozott a vizuális költészet és a verbális képzőművészet, melyek üzeneteit egyesítve bronzba öntötte Návay Sándor szobrászművész, hogy az *Őszikék* folyóiratunkat szimbolizálva jelként maradjon meg a lokális idővonalon...

Gratulálunk az alkotóknak, a művészet iránt érdeklődőknek és olvasóinknak pedig élményekkel teli pillanatokat kívánunk!

Benik Katalin főszerkesztő
www.vasarhelyilatohatar.hu

TARTALOM

ARANY-TÓTH KATALIN Indigó	2
BENÁK KATALIN Őszikék XXI. század	3
BÉRES DEZSŐ Próza dédanyámnak	4
Duška Vrhovac Oslobađanje u Via del Corso Felszabadulás a Via del Corsón (fordította: Kovács Jolánka)	5
BAUER KRISZTINA Áttörés	6
SZILÁGYI-P. KATALIN Tubi	9
VÁRKONYI KITTI KATALIN Állatbarát	9
SALÁNKI ANIKÓ Kép az állványon	10
ÁCS GERGELY Ha a szobrok beszélni tudnának	11
RÓNA J. LÁSZLÓ Lélek köve	12
PATAKI ANETT A kulcslyukon át	13
HARANGHY GÉZA Valami mindig...	13
VASSNÉ SZABÓ ÁGOTA Anziksz az Őznek	14
FENYVESI FÉLIX LAJOS Küzdelem a hangokkal Beszélgetés Huszár Lajos zeneszerzővel	15
BARTHA ELEK Hódmezővásárhely néprajza	16
SZABÓ NOÉMI Barcsay Jenő a festő, a tanár	18
FEJESNÉ MÓRI ÁGNES Tündérszög	20
RÁCZ ÉVA Virágzás	20
DOMONKOS NIKOLETT Virágzás	21
ÁCS GERGELY Ébredés	22
HARANGHY GÉZA Csobbanni tisztán...	23
ARANY-TÓTH KATALIN Csak egy pohár	23
DIÓSZEGI SZABÓ PÁL Don Quijote hazatér	25
TÓTHÁRPÁD FERENC A fosztogató	25
BENYHE ZSUZSANNA Egy újdonsült régiség	26
UGRAI KATA A csokoládésdoboz	27
MARSOVSZKI VIKTÓRIA pacsirták cérnaszálon - avagy a semmi ágán	28
CSÍKOS DIÁNA kő-hamu-árny	29
BAUER KRISZTINA Fél pohár aszú gyertyafényben	31
IFJ. KÁRÁSZ JÓZSEF Az írói hagyaték ápolása	32
FÉNYESI TÓTH JÁNOS A Kárász József Irodalmi Kör Úton - A hétlépcsős hegyekig	33
DIÓSZEGI SZABÓ PÁL Egész nap kutatnám	34
SZABÓ ERZSÉBET Egyedül vagy	34
WILHELM JÓZSEF Körforgás	34
ARANY-TÓTH KATALIN A tulajdonos	36
Könyvajánló - Hegyiné Csernus Judit Búza Imre: Ígéret Hódmezővásárhely néprajza	4
	16